

# Wie de zorg verlaat is niet altijd blij met het nieuwe werk: 'Ik ben nog altijd zoekende'

Een deel van de afgestudeerden in de zorg verlaat de sector al snel. Maar wie wel in de zorg blijft werken, lijkt tevredener dan wie vertrekt.

---

**Judith Harmsen**

redacteur zorg

19 september 2024, 21:37

Een 'rouwproces' noemt Dominique Faraco (32) haar afscheid van haar baan als verpleegkundige. Een jaar werkt ze nu buiten de zorg, als kostprijsdeskundige bij een bedrijf dat sprinklerinstallaties verkoopt. Haar nieuwe werk vindt ze leuk, benadrukt ze. "Begrijp me niet verkeerd. Maar ik ben en blijf iemand die graag voor anderen zorgt. Ik heb mijn werk als verpleegkundige altijd met heel veel passie en plezier gedaan."

Werknemers die de zorg verlaten, krijgen in hun nieuwe werk minder vaak te maken met agressie, ervaren minder werkdruk en meer autonomie dan hun voormalige collega's die in de zorg blijven werken. Maar tegelijkertijd zijn de vakverlaters gemiddeld genomen minder tevreden met hun werkzaamheden dan de achtergebleven zorgcollega's. Ze zijn minder enthousiast over hun werk en voelen zich minder emotioneel betrokken. Dat concludeert onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek, in een rapport over vroege uitval in de zorgsector.

### **'Enthousiast, betrokken en tevreden'**

De economen van SEO koppelden CBS-data over starters in de zorg aan de resultaten van twee landelijke enquêtes van onder meer TNO en CBS over werkomstandigheden en werktevredenheid. Ze vergeleken de antwoorden van jonge mensen die in de zorg bleven werken met die van mensen die kort na hun afstuderen het vak verlieten.

De starters die in de zorg blijven werken, zijn behoorlijk tevreden over hun werk, zegt Bas ter Weel, directeur van SEO. "De werkdruk is vrij hoog, dat valt wel op, maar de mensen die in de zorg werken zijn enthousiast, betrokken en tevreden over hun werkzaamheden. Het beeld is nog weleens dat het kommer en kwel is in de zorg, dat je daar niet moet willen werken als je jong bent, maar dat komt niet uit de data."

Gemiddeld genomen zijn de blijvers positiever over hun taken en verantwoordelijkheden dan mensen die na een zorgopleiding in een andere sector zijn gaan werken, ziet SEO. “Het kan te maken hebben met passie”, verklaart Ter Weel. “Je droomde ervan om in de zorg werkzaam te zijn. Dat is niet gelukt en al het andere vind je net wat minder.”

### **‘Ik ben nog altijd zoekende’**

Faraco herkent het. Zij vertrok uit het ziekenhuis omdat ze er niet in slaagde de loopbaan te creëren die ze voor ogen had: een combinatie van onderzoek en werken als algemeen verpleegkundige in een regioziekenhuis. Ze staat nog altijd achter die beslissing, maar kan niet zeggen dat ze haar werk met dezelfde passie en betrokkenheid doet. “Ik ben nog altijd een beetje zoekende. Dat mag je best weten.”

Over de uitstroom uit de zorg zijn al jarenlang zorgen. Met oog op de huidige personeelstekorten en de toenemende vergrijzing, vinden zorgorganisaties en politici het van belang zo veel mogelijk mensen voor het vak te behouden. Al in 2020 waarschuwde een commissie onder leiding van Doekle Terpstra het toenmalige kabinet en de Tweede Kamer dat dat nu onvoldoende lukt. Een aanzienlijk deel van de nieuwe zorgmedewerkers zou binnen enkele jaren al het vak verlaten.

Om meer zicht te krijgen op de uitstroom onderzocht SEO de loopbaan van de 338.000 mensen die tussen 2010 en 2021 een zorgdiploma behaalden. Van hen bleef ongeveer de helft gedurende de eerste vijf jaar van hun carrière (of zolang als ze gevolgd konden worden) werkzaam in de zorg. In totaal ging een kwart nooit aan de slag in de zorgsector. Zij werken bijvoorbeeld in de kinderopvang, het onderwijs of in de horeca.

### **‘Begeleiding is heel belangrijk’**

Van de mensen die in de zorg startten, vertrok 8 procent binnen vijf jaar toch naar ander werk. Die vroege uitval heeft vaak te maken met een gebrek aan loopbaanmogelijkheden, te weinig tijd voor cliënten of te veel werkstress, suggereert eerder onderzoek.

Ook de begeleiding tijdens stages schiet nogal eens tekort, zegt Ter Weel. Dat kan meespelen bij de beslissing om na de opleiding toch elders werk te zoeken. “Ik denk dat heel veel mensen die een zorgopleiding doen met heel veel passie en enthousiasme aan het werk gaan. Begeleiding is in die eerste jaren heel erg belangrijk.”

Ook Faraco denkt dat begeleiding belangrijk is. Net als waardering en de mogelijkheid om jezelf te blijven ontwikkelen. “In de zorg worden ontzettend veel interessante symposia georganiseerd, maar deelname kost al snel 300 euro. In veel gevallen betaalt de werkgever dat niet. Hartstikke zonde.”

## **De vergelijking met het onderwijs**

Hoewel de zorg zeker afgestudeerden verliest, zijn de cijfers gunstiger dan die van het onderwijs, zo concludeert SEO. De uitstroom is in het onderwijs lager dan in de zorg. Zo'n 3 procent van de jonge medewerkers in het onderwijs vertrekt binnen vijf jaar na afstuderen richting ander werk.

Maar daar staat tegenover dat bijna de helft van de afgestudeerden met een onderwijsdiploma helemaal niet aan de slag gaat voor de klas. Van de afgestudeerde verpleegkundigen, fysiotherapeuten en andere zorgmedewerkers werkt ongeveer 50 procent de eerste vijf jaar nooit ergens anders werkt dan in de zorg. Van de afgestudeerde docenten werkt slechts 35 procent nooit buiten het onderwijs.